Prima instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul central), judecător Gheorghe Mîțu
Dosarul nr. 2ai-17/24
2-21104817-02-2ai-04012024

D E C I Z I E

05 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Președintele ședinței, judecător Clim Eugeniu
Judecătorii Iorgov Steliana
Cojocaru Olga

examinând cererea de apel declarată de către Serviciul Fiscal de Stat,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Golban Teodor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Teptrans Prim”,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 19 decembrie 2023, prin care cererea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 29 septembrie 2023 Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată către Golban Teodor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Teptrans Prim” și încasarea din contul pîrîtului a sumei creanțelor conform tabelului definitiv al creanțelor în mărime de 398 099,75 lei.

În motivarea cererii s-a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, Sediul Central nr. 2i-355/21 din 02.11.2021 a fost intentat procesul de insolvabilitate cu iniţierea procedurii simplificate a falimentului în privinţa debitorului SRL „Tetrans Prim”, c/f *****, cu sediul în mun. Chişinău, str. C*****, la cererea introductivă depusă de către creditorul Serviciul Fiscal de Stat, fiind desemnată în calitate de lichidator al debitorului administratorul autorizat Selevestru Irina.

În cadrul şedinţei de validare a creanţelor, au fost validate creanţele Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 398 099,75 lei (inclusiv 164 398,47 lei - creanţă chirografară de rangul III şi 233 701,28 lei - creanţă chirografară de rangul VI), calculate în baza dărilor de seamă prezentate de însuşi contribuabilul şi a deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislaţiei nr. 127/1976 din 30.10.2018, nr. 127/1784 din 09.10.2018, nr. 129/1254 din 19.07.2018, nr. 116/1240 din 28.06.2019, nr. 127/715 din 23.04.2019, nr. 127/2228 din 27.11.2018, nr.128/645 din 18.04.2018, nr. 128/25 din 03.01.2019, nr.128/2196 din 21.11.2018, nr. 116/2545 din 20.12.2019, obligaţii care n-au fost onorate de către debitor.

A menționat că, având în vedere că debitorul ’’Tetrans Prim” SRL nu dispune de careva bunuri care ar putea fi valorificate întru stingerea creanțelor validate, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, Serviciul Fiscal de Stat consideră că unica modalitate de stingere a

creanțelor fiscale este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, prin prisma art. 247, 248 din Legea insolvabilităţii.

La caz, potrivit Sistemului Informaţional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, funcţia de director şi contabil al întreprinderii ''Tetrans Prim" SRL din data fondării 01.08.2017 până la data intentării procesului de insolvabilitate o deţinea cet. Golban Teodor, c/p 2005045008484, care este pasibil de a fi atras la răspundere subsidiară în conformitate cu normele legale precitate supra.

Înru probarea temeiniciei cererii de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, Serviciul Fiscal de Stat comunică că, unul din temeiurile care probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a ''Teptrans Prim" SRL constituie acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, și anume, ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei.

Atrage atenția asupra faptului, că persoanele cu funcție de conducere a întreprinderii nu au transmis administratorului autorizat documentele contabile ce țin de activitatea întreprinderii.

Astfel, la data de 30 noiembrie 2021, lichidatorul debitorului Selevestru Irina a prezentat Serviciului Fiscal de Stat explicația nr. 46 din 21.11.2021, prin care aduce la cunoștință că, administratorul statutar al debitorului Golban Teodor Pavel, nu a pus la dispoziția lichidatorului documentele aferente activității întreprinderii insolvabile.

A reiterat, că creanțele fiscale s-au format în baza dărilor de seamă prezentate contribuabilul și a deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislației menționate.

Potrivit deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 116/2545 din 20.12.2019 fost constatate următoarele încălcări ale legislației:

- lipsa totală a evidenței contabile;
- împiedicarea controlului fiscal prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente necesare organului fiscal la efectuarea controlului;
- eschivarea de la plata impozitelor;
- diminuarea impozitelor;
- prezentarea dărilor de seamă cu informație neautentică.

Astfel, prin ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, așa cum este prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, se înțelege săvârșirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității, indiferent dacă acestea reprezintă infracțiuni, contravenții sau simple delicte civile.

A concluzionat că cele enunţate supra, adeveresc aplicabilitatea prevederilor art. 248 alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului ''Teptrans Prim" SRL. Or, Golban Teodor în calitate de fondator, conducător și contabil a încăkcat obligațiile prevăzute de mai multe acdte normative cu privire la ținerea contabilității, fapt prin care a comis acțiuni prevăzute de art. 248 alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilităţii

A subliniat că, un alt temei ce probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere constituie acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. h) a Legii insolvabilității, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

A susținut că, întrucât, prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 116/2545 din 20.12.2019 au fost stabilite obligații față de bugetul public național. debitorul a ignorat în termen de 30 de zile de a executa benevol obligațiile, conform prevederilor art. 252 alin. (1) Codfiscal, fapt ce denotă incapacitatea de plată a debitorului.

Astfel, contrat prevederilor art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității, debitorul "Teptrans Prim" SRL în persoana administratorului statutar Golban Teodor Pavel, a ignorat până la data de 20.03.2020 depunerea cererii introductive privind intentarea procesului de insolvabilitate. Or, membrul organului de conducere în calitatea acestuia de administrator statutar al "Teptrans Prim" SRL, a încălcat prevederile legale menționate supra și nu a manifestat diligența corespunzătoare în vederea înaintării cererii introductive.

A menționat că, la data de 30.11.2020. Serviciul Fiscal de Stat a remis în adresa debitorului notificarea nr. 26-20/8-24-1542. prin care a informat despre faptul, că la situația din 30.11.2020 înregistrează restanță față de bugetul public național în sumă de 465 870.83 lei. De asemenea. s-a propus debitorului să achite integral restanța față de bugetul public național, iar în caz de neachitare să înainteze cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de sine în termenii prevăzuți de Legea insolvabilității.

Astfel, cet. Golban Teodor Pavel în calitate de conducător al "Teptrans Prim" SRL și factor de decizie a debitorului în temeiul atribuțiilor ce îi revin, urma să cunoască situația economică și juridică a întreprinderii și faptul că, "Teptrans Prim" SRL se află în dificultate financiară și să adopte deciziile corespunzătoare privind depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de sine.

A opinat că este evident că Golban Teodor Pavel, în calitate de administrator al "Teptrans Prim" SRL, neîntemeiat a omis termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, faptă ilicită, care se încadrează în dispoziția art. 248 alin. (1) lit. h), din Legea insolvabilității, caracterizată prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14.

A reiterat că debitorul "Teptrans Prim" SRL nu are debitori, nu dispune de careva bunuri mobile sau imobile în masa debitoare, precum și nu deține alte mijloace bănești ce ar putea fi îndreptate în vederea stingerii creanțelor creditorilor, iar astfel consideră că unica modalitate de stingere a creanțelor Serviciului Fiscal de Stat este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, prin prisma art. 247 și 248 din Legea insolvabilității nr. 149/2012.

A solicitat atragerea la răspundere patrimonială subsidiară membrul organului de conducere al debitorului "Teptrans Prim" SRL în procedura simplificată a falimentului în persoana administratorului statutar Golban Teodor Pavel, și încasarea de la acesta în contul masei debitoare a SRL "Teptrans Prim" creanța validată și nestinsă a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 398_099A75 lei, inclusiv 164 398,47 lei, creanța chirografară de rangul III și 233 701,28 lei, creanța chirografară de rangul VI.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 19 decembrie 2023, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Golban Teodor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL "Teptrans Prim".

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 26 decembrie 2023, Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 19 decembrie 2023.

Ulterior, la data de 31 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a depus apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 19 decembrie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de apel, Serviciul Fiscal de Stat indică că, prin prisma art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, Golban Teodor Pavel este persoana căreia îi poate fi imputabilă răspunderea subsidiară pentru temeiurile prevăzute de Legea insolvabilităţii.

Relevă că, la examinarea cauzei în fond, Serviciul Fiscal de Stat a atras atenţia instanţei că persoanele cu funcţie de conducere a întreprinderii nu au transmis administratorului autorizat documentele contabile ce ţin de activitatea întreprinderii, informând că, la data de 30 noiembrie 2021, lichidatorul debitorului Selevestru Irina a prezentat Serviciului Fiscal de Stat explicaţia nr. 46 din 21.11.2021, prin care aduce la cunoştinţă că, administratorul statutar al debitorului Golban Teodor nu a pus la dispoziţia lichidatorului documentele aferente activităţii întreprinderii insolvabile.

A subliniat că, în pofida celor invocate, instanţa de fond a ignorat argumentele prezentate de Serviciul Fiscal de Stat. Prin urmare, în conformitate cu argumentele de fapt şi de drept invocate supra, se constată cu certitudine că starea de insolvabilitate a debitorului a apărut în rezultatul acţiunilor/inaţiunilor administratorului statutar Golban Teodor.

Totodată indică că, este neîntemeiat argumentul instanţei de insolvabilitate precum că nu a fost stabilită data survenirii stării de insolvabilitate şi termenul de depunere a cererii introductive, nu s-a probat legătura cauzală dintre suma pretinsă de reclamant şi inacţiunea administratorului statutar al SRL „Tetrans Prim” Golban Teodor de nedepunere a cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012.

A menţionat că, în cererea de atragere la răspundere subsidiară, reclamantul a indicat că, conform deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr. 116/2545 din 20.12.2019, debitorului i-au fost stabilite obligaţii fiscale faţă de bugetul public naţional în sumă de 240 883,00 lei.

Debitorul, ’’Tetrans Prim” SRL în persoana administratorului statutar Golban Teodor a ignorat de a executa benevol obligaţiile în termen de 30 de zile, încălcând prevederile art. 252 alin. (1) din Codul fiscal.

Prin urmare, contrat prevederilor art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, debitorul ’’Tetrans Prim” SRL în persoana administratorului statutar Golban Teodor, a ignorat până la data de 20 martie 2020 depunerea cererii introductive privind intentarea procesului de insolvabilitate. Or, membrul organului de conducere în calitatea acestuia de administrator statutar al ’’Tetrans Prim” SRL, a încălcat prevederile legale menţionate supra şi nu a manifestat diligenţa corespunzătoare în vederea înaintării cererii introductive. în pofida acestui fapt, ’’Tetrans Prim” SRL a continuat activitatea, formând mai multe datorii faţă de bugetul public naţional.

Atrage atenția că, la data de 30 noiembrie 2020, Serviciul Fiscal de Stat a remis în adresa debitorului notificarea nr. 26-20/8-24-1542 prin care a informat despre faptul că la situaţia din 30.11.2020 ’’Tetrans Prim” SRL înregistrează restanţă faţă de bugetul public naţional în sumă de 465 870,83 lei. De asemenea, s-a propus debitorului să achite integral restanţa faţă de bugetul public naţional, iar în caz de neachitare să înainteze cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de sine în termenii prevăzuţi de Legea insolvabilităţii.

Reiterează că, debitorul nu s-a conformat notificării menţionate, procesul de insolvabilitate fată de debitorul ’’Tetrans Prim” SRL fiind intentat la cererea introductivă depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat la data de 13 iulie 2021, care a fost admisă spre examinare prin

încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i-355/21 din 15 iulie 2021. Respectiv, nu pot fi luate în consideraţie argumentele instanţei precum că, aceste date nu au fost concretizate.

Respectiv, "Teptrans Prim" SRL era obligat în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, în termen de 30 de zile de la expirarea termenului prevăzut în art. 2 din Legea insolvabilităţii, fapt care constituie temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h), urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului de 30 zile prevăzut de lege. Or, nedepunerea cererii introductive de către membrii organelor de conducere ale debitorului "Teptrans Prim" SRL, a dus la acumularea suplimentară a obligaţiilor fiscale faţă de bugetul public naţional. Organele de conducere ale "Teptrans Prim" SRL se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depăşirea limitelor economice admisibile, cumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi.

Solicită admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i-355-l/21 din 19 decembrie 2023 cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere a debitorului "Teptrans Prim" SRL, în persoana administratorului statutar Golban Teodor, să fie admisă și încasarea de la Golban Teodor, în contul masei debitoare a SRL „Teptrans Prim" creanţa validată şi nestinsă a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 398 099,75 lei, inclusiv 164 398,47 lei, creanţă chirografară de rangul III şi 233 701,28 lei, creanţă chirografară de rangul VI.

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (6) din Legea insolvabilității, cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condiţiile examinării cauzei în primă instanţă. Instanţa de apel poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel şi de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepţiile stabilite în prezenta lege.

Potrivit art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În corespundere cu art. 373 alin. (1) -(3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale sus-invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru

soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Din materialul probator rezultă că, la data de 29 septembrie 2023 Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată către Golban Teodor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Teptrans Prim” și încasarea din contul pîrîtului a sumei creanțelor conform tabelului definitiv al creanțelor în mărime de 398 099,75 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 19 decembrie 2023, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Golban Teodor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Teptrans Prim”.

Colegiul judiciar apreciază ca fiind corectă soluția instanței de insolvabilitate cu privire la netemeinicia cererii depuse de către Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil, în persoana lui Golban Teodor Pavel.

Potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Astfel, existența a cel puțin uneia dintre aceste condiții speciale, menționate la art. 248 alin. (1), lit. a) -i) din Legea insolvabilității, alături de condițiile generale ale răspunderii civile menționate mai sus, generează un raport juridic civil de natură delictuală, care se caracterizează sub aspectul conținutului său, în dreptul administratorului insolvabilității/lichidatorului de a pretinde de la membrii organelor de conducere a debitorului insolvabil precum și de la orice altă persoană să suporte o parte din datoriile debitorului insolvabil, dacă aceștia au cauzat insolvabilitatea debitorului prin una dintre acțiunile prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. a)-i) din Legea insolvabilității.

Totodată, se reține că, pe lângă aceste condiții generale și speciale ale răspunderii civile delictuale și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar ca aceste persoane să fi deținut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247 alin.

(1) din Legea insolvabilității la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Aceasta, însă, este regula generală, de la care se admit excepții, legiuitorul menționând în textul art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității cu referire la subiecții de drept pasibili să fie atrași la răspundere subsidiară sintagma „precum și de orice altă persoană", condiția de bază fiind ca între acțiunile ilicite imputabile membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil sau oricărei alte persoane și cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului să existe o legătură cauzală directă.

Așadar, din prevederile art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilității rezultă că prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Colegiul judiciar remarcă că, prin cererea de apel formulată, Serviciul Fiscal de Stat a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe, menționând că, la caz sunt întrunite temeiurile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) și h) din Legea insolvabilității de atragere la răspundere subsidiară a lui Golban Teodor Pavel care fiind unicul asociat al SRL "Teptrans Prim" a exercitat și funcția de administrator și contabil al debitorului insolvabil SRL "Teptrans Prim".

Instanța de apel a stabilit că, Serviciul Fiscal de Stat pretinde atragerea la răspundere a administratorului statutar și unicului asociat al SRL "Teptrans Prim"" - Golban Teodor Pavel și încasarea în contul masei debitoare a SRL "Teptrans Prim" a creanței validate a creditorului Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 398 099,75 lei, din care suma de 164 398,47 lei, creanţă chirografară de rangul III şi suma de 233 701,28 lei, creanţă chirografară de rangul VI.

În acest sens, Colegiul judiciar reține că, pentru a fi angajată răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiţii, și anume: existenţa prejudiciului, comiterea unei fapte ilicite dintre cele enumerate de lege, existenţa legăturii de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu şi vinovăţia persoanei a cărei răspundere se cere.

Astfel, se constată că, Serviciul Fiscal de Stat contrar prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu a demonstrat circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Or, simpla existență a creanței nu impune instanța de judecată atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, în lipsa culpei acestora și a legăturii cauzale dintre acțiunile/inacțiunile acestora și survenirea stării de insolvabilitate.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, Colegiul judiciar relevă următoarele.

Instanța de apel constată că, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere pe motiv că, nu ar fi depus cerere de intentare a procesului de insolvabilitate în conformitate cu prevederile art. 14 al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

În acest sens, Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, debitorul este obligat să depună cererea introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2), iar conform alin. (4) al aceluiaşi articol dacă debitorul nu depune cererea introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu

răspundere nelimitată şi lichidatorul debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (1).

Inacţiunea prevăzută de art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilităţii, adică nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, spre deosebire de celelalte temeiuri prevăzute în art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilităţii, are specificul său şi anume: inacţiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariţia stării de insolvabilitate or, anume apariţia acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul întreprinderii să depună cerere introductivă.

Nedepunerea cererii introductive, duce la încasarea doar a obligaţiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la art. 14, alin. (3) din Legea insolvabilităţii, neavând relevanţă suma creanţelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

Corespunzător, pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, urma a fi stabilită data survenirii stării de insolvabilitate, termenul limită de depunere a cererii introductive, obligaţiile, apărute după expirarea acestui termen.

După cum a constatat și instanța de fond, pentru a stabili vina şi a atrage la răspundere subsidiară organele de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului, urmează să fie întrunite anumite condiţii şi anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, precum şi fapta să fie săvârşită cu vinovăţie.

De notat că, răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul social nu poate fi acoperit, ci numai atunci când se demonstrează că prin acţiunea culpabilă şi intenţionată, subiecţii vizaţi au cauzat starea de insolvabilitate sau prin săvârşirea unei fapte expres şi limitativ enumerate la articolul 248 din Legea insolvabilităţii, iar consecinţele acestora s-au materializat prin crearea, menţinerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condiţiilor de tragere la răspundere juridico-civilă.

Colegiul judiciar reține că, potrivit dispoziţiilor art. 1998 alin. (1) Cod civil al RM cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Astfel, instanța de apel conchide că, răspunderea patrimonială reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care se angajează faţă de delincvenţi, în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter patrimonial.

În sensul dispoziţiilor menţionate, se subînțelege că, pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale îl constituie componenţa delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită şi un prejudiciu şi vinovăţia. Acestea reprezintă condiţiile generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa uneia exclude atragerea la răspundere a persoanei.

Colegiul judiciar constată că, în contextul condiţiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale, instanţa argumentează că nu poate exista răspunderea delictuală dacă nu există culpa şi legătura cauzală dintre acţiunile persoanei implicate şi survenirea unui prejudiciu.

Astfel, în ce privește situaţia din speță, Colegiul judiciar consideră că, instanța de fond just și întemeiat a constatat că, nu sunt întrunite condiţiile necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Teptrans Prim” - Golban Teodor Pavel, aceasta pentru că Serviciul Fiscal de Stat nu a demonstrat prin probe concludente şi pertinente că apariţia stării de insolvabilitate a debitorului s-ar datora anume acțiunilor ilegale din partea acestei persoane.

Separat de cele invocate, instanța de apel remarcă că, pentru identificarea neexecutării obligaţiei administratorului unei societăți comerciale de a depune cerere introductivă, urmează iniţial de a fi determinat concret momentul survenirii temeiurilor de insolvabilitate în raport cu activitatea debitorului sub forma incapacității de plată.

La caz, Serviciul Fiscal de Stat nu a anexat probe din care ar rezulta cert data la care a survenit starea de insolvabilitate a SRL ”Teptrans Prim”, iar instanţa de judecată nu poate să-şi bazeze hotărârea sa pe presupunerile Serviciului Fiscal de Stat, care nu sunt confirmate prin nici un fel de mijloace de probă, ci doar pe fapte cert stabilite în procesul examinării cauzei, confirmate prin probe admisibile şi pertinente.

Concomitent, Colegiul judiciar conchide că nu a fost demonstrată legătura cauzală dintre suma pretinsă de către Serviciul Fiscal de Stat a fi încasată în mărime de 398 099,75 lei şi inacţiunea lui Golban Teodor Pavel de nedepunere a cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14, alin. (3) din Legea insolvabilității.

La caz, instanța de apel conchide că apelantul/reclamant nu a făcut dovada că datoria debitorului în sumă de 398 099,75 lei, sumă care se solicită a fi încasată de la membrii organelor de conducere, a apărut după expirarea termenului de 30 de zile de depunere a cererii introductive, or potrivit art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, membrii organelor de conducere răspund subsidiar doar pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului de 30 de zile din momentul survenirii temeiurilor de depunere a cererii introductive prevăzute la art. 14 alin. (2) al Legii insolvabilităţii.

Respectiv, de către apelantul/reclamant nu a fost făcută o diferențiere între sumele datorate de debitor care au apărut până la data pe care o consideră a fi obligatorie de a depune cererea introductivă și cele care au apărut după acea dată.

Prin urmare, este nejustificată atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, prin prisma lit. h) al art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilităţii.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității- privind ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, instanța de apel constată că, Serviciul Fiscal de Stat nu a argumentat în ce mod Golban Teodor Pavel a comis acest delict, precum nu a administrat probe pertinente și concludente din care ar rezulta comiterea de către pârât a faptelor prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității. Or, Decizia Serviciului Fiscal de Stat nr.116/2545 din 20 decembrie 2019 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL ”Teptrans Prim”, probează comiterea anumitor abateri de la legislația fiscală de către aceasta, însă nu dovedește faptul că admiterea acestor abateri au putut genera starea de insolvabilitate a debitorului SRL ”Teptrans Prim”.

Concomitent, instanța de fond just a conchis că, reclamantul nu a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității și cauzarea stării de insolvabilitate.

La caz, instanța de fond just a apreciat că, probatoriul este insuficient și nu demonstrează cu certitudine argumentele expuse de către reclamant, în special- existența faptei ilicite imputate săvârșită prin ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, precum și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 din Legea insolvabilității.

În aceiași ordine de idei, instanța de apel remarcă că, argumentele invocate în apel poartă un caracter formal, și aceasta pentru că reproducerea motivelor invocate în cererea de chemare în judecată nu constituie temei de casare a unei hotărâri legale și întemeiate.

De asemenea, Colegiul judiciar remarcă că, deși apelantul și-a exprimat dezacordul cu hotărârea instanței de fond, nu a indicat care norme de drept au fost interpretate eronat de instanța de fond şi în ce constă pretinsele erori.

În finalitatea celor indicate supra, prima instanță just a conchis că, nu sunt întrunite condițiile tragerii la răspundere subsidiară a lui Golban Teodor Pavel în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e), h) din Legea insolvabilității.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că hotărârea contestată este întemeiată şi legală, iar argumentele invocate de către apelant sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și de a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 19 decembrie 2023.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, art. 385 lit. a), art. 389 și art. 390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 19 decembrie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Golban Teodor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Teptrans Prim”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Clim Eugeniu

Judecătorii Iorgov Steliana

Cojocaru Olga